

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

[De Natvrali Ex Vngvivm Inspectione Praefagio comment.]

Baldi, Camillo

[Bononiae], 1629

Quid sit vnguis. [Cap. I.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-13286

2. DE VNGVIVM PRAESAGIIS.

Quid sit Vnguis. Cap. I.

Vnguis vox est plures habens significationes. Nam & lapillus quidam pretiosus, qui etiam onix, vocatur vnguis; est etiam morbus quidam oculum infestans, & pars extrema foliorū rose, & testarū quarundam operimenta, & instrumenta nonnulla vngues, & forte alia quædam, vocantur. Verum magis proprie vox hæc capta significat partem duram, & pene insensibilē in extremitatibus digitorum hominis positam; Nam brutorum extremitates non vngues, sed vngulæ appellari solent. Non tamen vnguis est extremitas digitī, sed in extremitatis parte superiori positus; Non est cutis, aut carnis digitī particula, quoniam caro propter neruos, & membranas ad nexas, & commixtas & cutis maxime sensitiva est, at vnguis sensus in parte extrema vel nullus, vel est valde paruus, & obtusus; viuit tamen quodāmodo, crescit, quare & nā nutritur; Viderur autē spectanti motum localem digitorum, vnguem esse extre-
mum tendinis extra carnem, & cutem porrecti, cuius duæ partes vna interior viagens, & sensum habens, altera calore, & sensu priuata, & hæc exterior est; Et quoniam ex quibus sunt tendines ex ijsdem erunt & vngues, constantque tendines ex nervis, & ligamentis, illi à cerebro originem du-
cunt ista ab ossibus, hæc ergo vnguium erunt principia quæ-
dam, & quoniam orta naturam suorum principiorum testan-
tur, ex vnguibus non nulla de cerebro, & ossibus significa-
buntur, fiunt à natura per internum calorem remissum, &
externū frigus, quare frigidū, & siccū existunt, ergo & duri,
& quoniam sunt à natura, alicuius gratia facti sunt, natura
enim est agens propter finem; Non ergo sunt pura excre-
menta, sed ad robur digitorum, & vt melius suam faciant
operationem, & paruas res facilius apprehendere possint,
vngues homini sunt dati; Ergo vnguis erit ultima tendi-
nis mouētis digitos extremitas, extra carnem, & cutim aeris
expo-

exposita, ad firmandas, & perficiendas digitorum operatio-
nes magnopere vtilis. Qui dicitur sit vnguis, ex quibus &
à quibus, & cuius gratia sit à natura constitutus ex his est
satis manifestum.

Vnguium species, & differentie. Cap. I I.

Vngues humani alij pedum, alij manuum sūt, qui sunt
in pedibus, quamuis & ipsi suam habeant significa-
tionem, attamen quoniam apud probos, & ciuiles viros ra-
ro spectantur, neque enim inter diu ingenui sine caligis, &
calceis gradiuntur, de ynguis pedum non erit sermo, sed
tantū de his qui sunt in manibus. Differunt inter se humani
vngues, substantia, quātitate, qualitate, loco, actione, & pa-
sione; substātiām voco, ex Medicorum sententia, duritiem,
mollitiem raritatem densitatem, item leuorem, & asperita-
tem, & cæteras qualitates secundas, quas cognoscit sensus
tactus; secundum quantitatēm vngues, vel magni, vel parui
sunt, continui, vel disiuncti, & fissi, atque id vel natura, vel
arte etiam, vel demum casu, item vel magni sunt, vel parui
secundum latitudinem, vel secundum longitudinem, vel
demum secundum omnem dimensionem: At qualitas mul-
tiplex est namq; habent habitum, vel potentiam ad scal-
pendum, ad secandum; ad stringendum quæ capiunt, & in-
terdigitorum vngues hi magis, illi minus hac potestate in-
signiti sunt, longe enim ad actionem paratores sūt vngues
manus dextræ, quam sinistræ; & pollicis, aut indicis, quam
reliquorum digitorum. Qualitates vnguium præter sen-
sum tactus, iudicat etiam visus; & quidem secundum to-
tum vnguem, cū alios albos, alios purpureos iudicat, alios
demum pallidos, & liuidos, & ad nigredinem accedentes;
Et secundum partem etiam de his determinat, dum hos un-
gues videt puros, alios vero canaliculis plenos, & quasi
striatos; & quosdam alios maculis distinctos, colore, radijs,
locis inter se longe diff. rentes, secundum colorem enim alij

A 2 macu-